

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

Τόμος Δ΄

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.....
 ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ.....
 ΠΡΟΛΟΓΟΣ .....

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΟΙ ΘΕΩΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

2. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

3. ΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

4. Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

- 4.1. Η έννοια τής ποιότητας ζωής των ατόμων με αναπηρία
- 4.2. Η ποιότητα ζωής των νοητικά υστερούντων προσώπων
- 4.3. Πρότυπα τής ποιότητας ζωής
  - 4.3.1. Η βέλτιστη θεώρηση τής ποιότητας ζωής

- 4.3.2. Το οικολογικό πρότυπο
- 4.3.3. Το πρότυπο των Corten και Mercier
- 4.4. Ποιότητα ζωής: παράγοντας μετάβασης από την κανονικοποίηση στην ευαισθητοποίηση
- 4.5. Συμπεράσματα

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΟΥ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

- 5. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΣΦΑΛΜΑ! ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΟΡΙΣΤΕΙ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΗΣ.**
  - 5.1. Έννοια και επιδράσεις τού περιβάλλοντος
  - 5.2. Οικογενειακό περιβάλλον
    - 5.2.1. Επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής των μελών τής οικογένειας: Αποτελέσματα ερευνών
    - 5.2.2. Κατοικία/τόπος διαμονής
  - 5.3. Κοινωνικό περιβάλλον
    - 5.3.1. Καταξίωση των κοινωνικών ρόλων: υποχρεώσεις των παρεμβαινόντων υπέρ των ατόμων με αναπηρία
- 6. ΠΡΟΛΗΨΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, ΥΓΕΙΑ, ΔΙΑΤΡΟΦΗ**
  - 6.1. Πρόληψη
  - 6.2. Λειτουργική αποκατάσταση
  - 6.3. Αγωγή και προαγωγή υγείας
    - 6.3.1. Διατροφή
    - 6.3.2. Σεξουαλική υγεία
    - 6.3.3. Η συμβολή τής τεχνολογίας
- 7. ΑΤΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ, ΙΣΟΤΗΤΑ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑ**
  - 7.1. Ατομικά δικαιώματα και ίσες ευκαιρίες
  - 7.2. Συμμετοχή των Α.Μ.Α. και τού περιβάλλοντός τους στη λήψη αποφάσεων
  - 7.3. Προθετικότητα και διαθεσιμότητα
- 8. ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ**
  - 8.1. Πρώιμη παρέμβαση
  - 8.2. Σχολική ένταξη
  - 8.3. Σχολική ζωή
- 9. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ, ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ**
  - 9.1. Βασικές αντιλήψεις για την εργασιακή απασχόληση
  - 9.2. Απόψεις των εργαζομένων για την προστατευόμενη απασχόληση
  - 9.3. Απόψεις για την υποστηριζόμενη απασχόληση
  - 9.4. Απόψεις για την απασχόληση σε κανονικό περιβάλλον
  - 9.5. Διασφάλιση τής ποιότητας στον τομέα τής εργασίας
- 10. ΑΠΟΪΔΡΥΜΑΤΙΣΜΟΣ**
- 11. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ**
  - 11.1. Ένταξη, ενσωμάτωση, δικτύωση, φιλίες
  - 11.2. Αυτόνομη διακίνηση και διαβίωση
    - 11.2.1. Παραδείγματα λειτουργικής ανεξαρτησίας και διαλόγου

12. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ**13. ΓΗΡΑΣ**

- 13.1. Γήρανση και ποιότητα ζωής
- 13.2. Γήρας και ποιότητα ζωής των νοητικά υστερούντων προσώπων
  - 13.2.1. Πλαίσιο παρέμβασης για την ποιότητα ζωής των νοητικά υστερούντων κατά τη διαδικασία γήρανσης
- 13.3. Κατ' οίκον φροντίδα
  - 13.3.1. Πλεονεκτήματα αυτοδιαχειριζόμενης κατ' οίκον φροντίδας

14. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

- 14.1. Εξέλιξη και γενικές αρχές οργάνωσης και παροχής υπηρεσιών
  - 14.1.1. Ειδικές αρχές οργάνωσης και παροχής υπηρεσιών
- 14.2. Αξιοποίηση του κοινωνικού ρόλου των υπηρεσιών
- 14.3. Εκπαίδευση προσωπικού υπηρεσιών για θέματα ποιότητας ζωής

15. ΠΟΛΙΤΙΚΗ

- 15.1. Γενική πολιτική
- 15.2. Ευρωπαϊκή πολιτική
  - 15.2.1. Σχεδιασμός της πολιτικής για την ποιότητα ζωής των Α.Μ.Α.
  - 15.2.2. Ευρωπαϊκό ερευνητικό δίκτυο για την ποιότητα ζωής

16. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

- 16.1. Υποστηρικτική - βοηθητική τεχνολογία
- 16.2. Υπηρεσίες υποστήριξης

17. ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ***ΜΕΡΟΣ Γ΄******ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ*****18. ΕΡΕΥΝΗΤΕΟ ΠΕΔΙΟ, ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ**

- 18.1. Γενικό πλαίσιο για την αξιολόγηση της ποιότητας ζωής
- 18.2. Παράμετροι της έρευνας για την αξιολόγηση της ποιότητας ζωής
- 18.3. Θεωρητικές προσεγγίσεις για τη μέτρηση της ποιότητας ζωής
- 18.4. Μεθοδολογία μετρήσεων και ερευνητικά σχέδια για την αξιολόγηση της ποιότητας ζωής
  - 18.4.1. Δείκτες μέτρησης της ποιότητας ζωής
  - 18.4.2. Μεθοδολογικά ζητήματα και τομείς ερευνητικού πεδίου
- 18.5. Η ποιοτική προσέγγιση στη μεθοδολογία αξιολόγησης της ποιότητας ζωής
- 18.6. Η αντιπαράθεση ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας

19. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ***ΜΕΡΟΣ Δ΄******ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ***

20. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ Α.Μ.Α.

- 20.1. Μέθοδοι διερεύνησης για τη βελτίωση και διασφάλιση τής ποιότητας ζωής
  - 20.1.1. Συλλογή δεδομένων
- 20.2. Ερευνητικός σχεδιασμός προτύπου βελτίωσης τής ποιότητας ζωής των νοητικά υστερούντων προσώπων
  - 20.2.1. Προσέγγιση τής έννοιας τής ποιότητας ζωής
  - 20.2.2. Περιορισμοί στην κατασκευή οργάνων μέτρησης
  - 20.2.3. Βασικές ευθύνες
  - 20.2.4. Το ερευνητικό πρότυπο: να υπάρχει, να ανήκει, να ενεργεί
  - 20.2.5. Πολυδιάστατη προσέγγιση τής διερεύνησης τής ποιότητας ζωής
  - 20.2.6. Μέθοδοι συλλογής και πηγές πληροφοριών
    - 20.2.6.1 Μέσα συλλογής πληροφοριών

21. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

- 21.1. Μαθησιακές διαδικασίες
  - 21.1.1. Τεχνολογικές εφαρμογές με συνεργασία υπηρεσιών και ειδικών
  - 21.1.2. Εκπαίδευση και κατάρτιση των επαγγελματιών
  - 21.1.3. Αναδόμηση τού παραδοσιακού σχολείου
    - 21.1.3.1 Στρατηγικές μείωσης τής υποχρέωσης τού σχολείου να παρέχει πληροφορίες
    - 21.1.3.2 Στρατηγικές αύξησης τής δυνατότητας τού σχολείου να παρέχει πληροφορίες
    - 21.1.3.3 Άλλες προσεγγίσεις αναδόμησης τού παραδοσιακού σχολείου
- 21.2. Απόκτηση εργασιακών δεξιοτήτων
- 21.3. Βελτίωση εργασιακού περιβάλλοντος
- 21.4. Βελτίωση όρων και μέσων ζωής - θετικά παρεπόμενα
  - 21.4.1. Τήρηση των όρων τής παιδικής ηλικίας
  - 21.4.2. Η συμβολή τής απασχόλησης
  - 21.4.3. Ο ρόλος των εργοδοτών και των συντονιστών
- 21.5. Πρόγραμμα εξατομικευμένων υπηρεσιών στον τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών
  - 21.5.1. Κριτήρια εκπόνησης και στάδια εφαρμογής των προγραμμάτων εξατομικευμένων υπηρεσιών
- 21.6. Πρόγραμμα «Βοήθειας στο σπίτι»: διαδικασία εφαρμογής και παρακολούθησης
- 21.7. Η συναίνεση τής οικογένειας και τής κοινότητας

22. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

- 22.1. Σχεδιασμός ενός προτύπου αξιολόγησης τής ποιότητας ζωής
  - 22.1.1. Άξονες ερευνητικής πρότασης για την ποιότητα ζωής
  - 22.1.2. Παράγοντες και προβλήματα που προσδιορίζουν τη μορφή τού ερευνητικού πρότυπου μέτρησης τής ποιότητας ζωής
  - 22.1.3. Ερευνητική πορεία
  - 22.1.4. Αξιολόγηση – ερμηνεία των αποτελεσμάτων
- 22.2. Το αναπτυξιακό πρόγραμμα: Μια νέα θεώρηση των πραγμάτων
  - 22.2.1. Το πρόγραμμα ενός δήμου
  - 22.2.2. Το πρόγραμμα: σχέσεις, επικοινωνία, συνεργασία
- 22.3. Ολιστικό πρότυπο παρέμβασης σε πρόσωπα με ελαφρά νοητική υστέρηση
  - 22.3.1. Ερευνητικός στόχος και ερευνητική μέθοδος

- 22.3.2. Αποτελέσματα τής πρώτης φάσης
- 22.3.3. Αρχές και αποτελέσματα τής παρεμβατικής διαδικασίας (δεύτερη φάση)
- 22.3.4. Συμπεράσματα τής έρευνας και προτάσεις
- 22.3.5. Στάση και εκπαίδευση τού προσωπικού

ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΑ ΟΦΕΛΗ

23. ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ	
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	